

תקנות היערות (עצים שהובלתם טעונה רישיון) (הוראת שעה), התשע"ו – 2016

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15(א) לפקודת היערות¹ (להלן - הפקודה) אני מצווה לאמור:

1. הובלתו של עץ בוגר שהוא עץ הדר או עץ אבוקדו, וכן הובלת גזעים וגדמים של עץ בוגר כאמור טעונה רישיון.

2. (א) תחילתו של צו זה 45 ימים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה).
(ב) תוקפו של צו זה שלוש שנים מיום התחילה.

עצים בוגרים
שהובלתם
תחילה
ותוקף

אורי יהודה אריאל הכהן
שר החקלאות ופיתוח הכפר

התשע"ו _____
(2016)
(חמ 3-5268)

דברי הסבר

מפחמה היא ערימה של גדמי עץ הבוערת בצורה מבוקרת למשך מס' שבועות בכל פעם. בתהליך זה נפלטות כמויות גדולות של עשן וריח שריפה אשר עלולים לגרום למפגעים סביבתיים קשים ומתמשכים באזור בו הן פועלות.

כיום פועלות עשרות מפחמות בשטחי A ו- B ברשות הפלסטינאית וגדמי העץ, אשר מהווים את חומר המקור לבערה והכנת הפחמים במפחמות האמורות, מגיעים ברובם המכריע משטחי ישראל

¹ חא"י, כרך א, עמ' 600; ס"ח התשע"ב, עמ' 130

כתוצאה משנטוע של מטעים ושימוש בגדמי העצים שנכרתו. על מנת לצמצם את הנזקים של פעילות זו, ונוכח החלטת בית המשפט העליון בשבתו כבג"צ במסגרת עתירה שהוגשה בהקשר זה (בג"צ 2722/14 מצפה אילן – אגודה שיתופית להתיישבות קהילתית נ' מדינת ישראל), העבירה הממשלה את החלטה מספר 534 מיום 10.09.2015, להקמת צוות בין משרדי שתפקידו לבחון אפשרויות לפתרון בעיית המפחמות תוך מתן עדיפות לפתרונות סביבתיים.

המלצות הצוות הוגשו לשר החקלאות ופיתוח הכפר ביום 18.1.16. אחת מהמלצות הצוות היתה להתקין מכוח פקודת היערות, 1926, חקיקת משנה לפיה הובלת גדמי עצים מסוג אבוקדו והדרים בתוך שטחי ישראל, תהיה טעונה רישיון שיוגבל לשימושים וליעדים ספציפיים.

הצוות הגיע למסקנה כי הסדר זה יבטיח פיקוח הדוק על כל העברה והעברה של גדמים משטחים חקלאיים ועל-כן לא ניתן להסתפק ברגולציה מקלה יותר במקרה זה. כמו כן, הציע הצוות לקבוע את הסדר רישיונות ההובלה כהוראת שעה, למשך שלוש שנים, אשר בסיומן ייבחנו תוצאותיו של ההסדר האמור והאפשרות להקל באסדרה באמצעות אמצעים אחרים להשגת אותה התכלית.

בהתאם להמלצות הצוות הבינמשרדי, מוצע לקבוע בצו כי הובלתו של עץ בוגר מסוג אבוקדו או הדר וכן תוצרת עץ – גזעים, גדמים וענפים, תהיה טעונה רישיון הובלה. יצוין, כי לפי סעיף 17(א7) לפקודת היערות, מי שמוביל עץ כאמור שלא על-פי רישיון, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

בשל הצורך הנדרש להיערכות בכוח אדם, מוצע לקבוע כי הצו יכנס לתוקפו בתוך 45 יום מפרסומו.